

ПАМ'ЯТКА
щодо порядку дій членів тендерного комітету/комісії з державних закупівель
у разі виникнення конфлікту інтересів

Дотримання вимог Закону України “Про запобігання корупції” (далі - Закон) щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (далі - КІ) є обов’язковою складовою запобігання корупції та умовою доброчесності державних службовців Держрибагентства

Закон визначає:

- загальні засади запобігання та врегулювання КІ (стаття 28 Закону);
- особливий порядок врегулювання реального КІ, що виникає у членів таких колегіальних органів, як тендерний комітет/комсія з державних закупівель, під час проведення їх засідань (частина друга статті 35-1 Закону).

КІ передбачає наявність 3-х складових:

- приватного інтересу: майнового чи немайнового інтересу особи, у тому числі зумовленого особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі тими, що виникають у зв’язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;
- повноважень, службових чи представницьких;
- суперечності між приватним інтересом та повноваженнями, що впливає або за певних обставин може вплинути на об’єктивність та неупередженість прийняття рішень, на вчинення чи невчинення дій.

Залежно від часу настання події Закон виділяє два види КІ:

- при потенційному КІ суперечність між приватним інтересом та повноваженнями може вплинути на їх виконання у майбутньому за настання певних обставин;
- при реальному КІ суперечність між приватним інтересом та повноваженнями за обставин, що склалися, вже впливає на їх виконання.

Членство у тендерному комітеті/комсії з державних закупівель не повинно створювати конфлікт між інтересами замовника та учасників процедури закупівлі, наявність якого може вплинути на об’єктивність та неупередженість прийняття рішень щодо вибору переможця процедури закупівлі.

Для своєчасного встановлення наявності КІ члени тендерного комітету/комсії з державних закупівель, насамперед, повинні брати до уваги коло своїх контактів у бізнес-середовищі та зокрема наявність стосунків з посадовими і службовими особами учасників процедур

закупівлі, зважаючи на увесь спектр таких взаємовідносин (ділові, дружні, неприязні тощо).

При виокремленні приватних інтересів, які потенційно можуть спричинити КІ, члени тендерного комітету/комсії з державних закупівель повинні враховувати, що:

- приватний інтерес може носити майновий характер;
- приватний інтерес виникати через приватні, дружні стосунки, які мали місце у минулому, проте здатні вплинути на об'єктивність дій чи рішень особи під час виконання нею службових повноважень;
- приватний інтерес може бути зумовлений службовими взаємовідносинами зокрема, у випадку, коли обізнаність члена тендерного комітету/комсії з державних закупівель про особисті інтереси колег спонукають негативно впливають на його об'єктивність та неупередженість);
- приватний інтерес може полягати у бажанні зашкодити певної фізичної або юридичної особи, внаслідок неприязного характеру стосунків.

1. Дії членів тендерного комітету/комсії з державних закупівель при потенційному КІ

Потенційний КІ виникає у члена тендерного комітету/комсії з державних закупівель в момент, коли він дізнався чи повинен був дізнатися про наявність у нього приватного інтересу, що здатен вплинути на його об'єктивність і триває до початку розгляду на засіданні колегіального органу пов'язаного із цим інтересом питання, тобто до настання стадії реального КІ або врегулювання такого КІ.

У разі виникнення потенційного КІ член тендерного комітету/комсії з державних закупівель відповідно до загальних засад запобігання та врегулювання КІ, визначених частиною першою статті 28 Закону, зобов'язаний:

- повідомити колегіальний орган не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли він дізнався чи повинен був дізнатися про наявність у нього КІ;
- вжити заходів щодо врегулювання потенційного КІ або недопущення виникнення реального КІ.

Для виконання вимог Закону члену тендерного комітету/комсії з державних закупівель рекомендується:

- письмово повідомити тендерний комітет про наявність потенційного КІ (зразок форми додається), якщо про КІ стало відомо більш ніж за день до проведення засідання колегіального органу;
- заявити про потенційний КІ на засіданні колегіального органу з наданням письмового повідомлення про цей факт, якщо про КІ стало відомо за день або у день його проведення, та проконтролювати занесення заяви про КІ в протокол;
- не брати участі у засіданнях колегіального органу, на яких розглядатиметься питання щодо якого існує конфлікт інтересів, та не вчиняти інших дій стосовно прийняття рішення з такого питання.

2. Дії членів тендерного комітету/комсії з державних закупівель при реальному КІ

Реальний КІ виникає у члена тендерного комітету/комсії з державних закупівель безпосередньо у момент початку розгляду на засіданні колегіального органу питання

щодо якого у нього існують приватні інтереси, які впливають на об'єктивність його дій та рішень.

У разі виникнення реального КІ член тендерного комітету/комсії з державних закупівель відповідно до спеціальних вимог частини другої статті 35-1 Закону зобов'язаний:

- заявити про реальний КІ на засіданні колегіального органу;
- не брати участі у прийнятті рішення стосовно питання щодо якого існує приватний інтерес.

Для виконання вимог Закону члену тендерного комітету/комсії з державних закупівель рекомендується:

- заявити про реальний КІ на засіданні колегіального органу з наданням письмового повідомлення про цей факт до початку розгляду питання щодо якого існує приватний інтерес, та проконтролювати занесення заяви про КІ в протокол;
- при розгляді тендерним комітетом/комсії з державних закупівель питання щодо якого існує приватний інтерес, не вчиняти жодних дій стосовно прийняття рішення з такого питання.

Згідно з роз'ясненнями Національного агентства з питань запобігання корупції зміст словосполучення “не має права брати участі у прийнятті рішення” стосовно особи, у якої при розгляді колегіальним органом певного питання виникає КІ, передбачає заборону:

- участі у підготовці документів для прийняття рішення з питання, щодо якого існує приватний інтерес;
- участі у розгляді та обговоренні такого питання;
- участі у голосуванні з такого питання;
- врахування такої особи при підрахунку кількості присутніх членів колегіального органу, необхідних для визнання правоможності його засідання.

Співробітник Держрибагентства, який є відповідальним за ведення протоколів засідань тендерного комітету/комсії з державних закупівель, має бути ознайомлений з вимогою частини другої статті 35-1 Закону щодо занесення заяви про КІ у протокол засідання колегіального органу. У разі наявності до протоколу додається письмове повідомлення члена тендерного комітету про КІ. Невиконання цієї вимоги може бути підставою для внесення Національним агентством з питань запобігання корупції відповідного припису.

3. Дії щодо недопущення виникнення у членів тендерного комітету/комсії з державних закупівель КІ

Відповідно до вимог Закону повинні вживатись заходи щодо недопущення виникнення КІ у членів тендерного комітету/комсії з державних закупівель, які зокрема можуть полягати у:

- зваженому підході до формування складу тендерного комітету/комсії з державних закупівель, беручи до уваги минулі місця роботи кандидатів, наявність у них приватних інтересів щодо діяльності фізичних та юридичних осіб, які потенційно можуть бути учасниками процедур закупівлі тощо;
- проведенні аналізу декларації, особи уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування, поданої членами тендерного комітету/комсії

з державних закупівель, на предмет виявлення приватних інтересів, пов'язаних з наявністю корпоративних прав, вчиненням певного виду правочинів, встановленням стосунків з учасниками процедур закупівлі;

- періодичному оновленні складу тендерного комітету/комсії з державних закупівель, у тому числі зважаючи на виникнення обставин, що можуть створити ризики виникнення у її членів КІ, який носить тривалий характер;
- запровадженні практики підписання членами тендерного комітету/комсії з державних закупівель повідомлення про відсутність КІ (додаток 2) при організації проведення ризикових з точки зору дотримання вимог антикорупційного законодавства закупівель;
- ознайомленні з цією пам'яткою співробітників Держрибагентства, які вперше включаються до складу тендерного комітету/комсії з державних закупівель.